

Stavby a vmístění Klenovského plutonu (západní části moldanubického batolitu)

J. Paclíková, K. Verner, B. Dudíková Schulmannová

Česká geologická služba, Klárov 3, Praha 1; jana.paclikova@geology.cz

Klenovský pluton (KP) je součástí moldanubického plutonického komplexu (MPK), jednoho z největších granitoidních těles evropských variscid. Pluton má v erozním řezu asymetrický, sv. – jz. protažený tvar, o celkové rozloze více než 50 km². KP je litologicky i kompozičně homogenní intruzivní těleso tvořené drobně až středně zrnitými muskovit-biotitickými granity (typ Lásenice - Deštná). Tyto horniny svým chemismem odpovídají granitoidům typu Eisgarn, které vykazují vysoce draselný alkalicko-vápenatý až šošonitický charakter ($K_2O/Na_2O = 1.10-2.73$) a mají mírně peraluminickou charakteristiku ($A/CNK = 1.09-1.26$). Zastoupení stopových prvků ukazuje na obohacení litofilními prvky (Cs, Rb, Th, U, a K) a ochuzení v HFSE (Ti a Nb). KP byl vmístěn do komplexu migmatizovaných pararul a migmatitů monotónní skupiny moldanubika. Krystalizační stáří KP bylo identifikováno pomocí metody U/Pb datování na monazitech. Zjištěné hodnoty (327 Ma) odpovídají hlavní etapě tvorby východní části moldanubického batolitu. Dominantní stavbou v okolních horninách klenovského plutonu je metamorfní foliace charakteru kompozičního páskování, která upadá relativně homogenně pod mírnými až středními úhly k ZSZ až VSV. Tyto foliace nesou relativně výrazné lineace protažení agregátů biotitu, živců a sillimanitu s převažující orientací k SSV nebo JJZ. Kontakty KP mají intruzivní charakter a upadají subparalelně s regionální stavbou v okolních horninách. Stavby klenovského plutonu mají magmatický

charakter. Magmatické foliace v tělese KP upadají pod středními úhly k ZSZ a nesou magmatické lineace s mírnými úklony k JJZ a SSV. V rámci KP bylo v případě analýzy AMS analyzováno celkem 149 vzorků. Hodnoty střední průměrné susceptibility (km) dosahují rozptylu $31,8-74,2E^{-06}$, což indikuje výrazný podíl paramagnetické složky na celkové magnetizaci horniny. Magnetické foliace v tělese KP převážně upadají pod středními až mírnými úhly k ZSZ. Orientace magnetických lineací vykazuje subhorizontální orientaci v průběhu SSV-JJZ a úklon pod středními úhly k Z až ZSZ. Hodnoty parametru P ($P = 1,017-1,215$ se středovou hodnotou 1,046) jsou nízké a indikují magmatický charakter staveb. Hodnoty tvarového parametru T kolísají v rozmezí $-0,451-0,998$ se středovou hodnotou 0,446, což ukazuje na oblátní tvar magnetického elipsoidu. Geneze KP je spojena s tavením okolních metasedimentárních sekvencí monotónní skupiny, a to hornin s vyšším podílem jílových minerálů. Stavby a kontakty KP ukazují na jeho syntecktonické vmístění a krystalizaci během regionální vysokoteplotní a nízkotlaké metamorfózy ($0,3-0,5$ GPa a $650-700$ °C) v čase 327 Ma (U/Pb na monazitech). Tyto události pak pravděpodobně odpovídají mechanismům sheetingu a asociovaného duktilního zkrácení hornin ve svchních částech západní části moldanubického batolitu jako odezva na výstup objemných porcí granitového magmatu.